

Rozálie Horká

Profil:

2002–2010: Gymnázium Uherské Hradiště

2010–2013: University of York, bakalářské studium, obor: BA in Politics, Philosophy and Economics (PPE)

2013–2015: University of Oxford, magisterské studium, obor: MPhil in Economics

Od září 2015 pracuje v jedné mezinárodní konzultantské společnosti v Londýně. V České republice se ale věnuje organizaci několika projektů pro české (i slovenské) středoškoláky.

Studium v zahraničí pro mě bylo snem už od nižšího stupně osmiletého gymnázia. Rodiče mě odmítli pustit tak daleko jako jsou Spojené státy, takže Anglie se stala naším malým rodinným „kompromisem“. Bavilo mě tolik věcí, že jsem se nechtěla hned ze začátku spoutat studiem jen jednoho oboru – a tak má volba byla poměrně brzy jasná. Všech pět možných přihlášek jsem si posílala na trojbor PPE, tedy „Politics, Philosophy and Economics“. A své volby jsem od té doby nikdy nelitovala.

Co jsem ocenila na studiu ve Velké Británii?

V následujícím krátkém výčtu se spíše zaměřím na méně známé aspekty než je kvalita výuky. Ta byla samozřejmě skvělá (i když i na lepších univerzitách se občas najdou lektoři, kteří by raději než učením strávili svůj čas jen výzkumem – a podle toho také vypadají hodiny). Díky studiu v Anglii jsem byla učena a vedena ve své bakalářské i magisterské práci některými opravdu skvělými profesory. Měla jsem možnost chodit na přednášky nesmírně zajímavých osobností a občas nějakých těch nositelů Nobelových cen (a při sklence vína u po-přednáškové recepce pak v hlavě přemítat,

jestli mám dostatek kuráže přidat se do debaty kroužku okolostojících studentů (i profesorů)-obdivovatelů).

Tady bych ale ráda nastínila jiné aspekty studia, které platí spíše obecně pro anglické univerzity.

1) Důraz na nezávislé myšlení a samostatnost

Zásadní rozdíl britských univerzit je v tom, co doopravdy hodnotí. Studium je zaměřeno na rozvoj individuálního myšlení a samostatnosti studenta. Přednášky jsou jen něco, co nám dá základní informace a nastíní dané tématiky. Zásadnější jsou pak semináře, kde v malých skupinkách studenti debatují se svými profesory či jinými lektory o materiálech na daný týden a o jejich vlastních poznatcích a názorech. V Oxfordu a Cambridgi to může být opravdu jen jeden až tři studenti s lektorem, na ostatních univerzitách jsou to skupinky asi 5 – 15 studentů s jedním nebo dvěma lektory. Málokdy dostanete cokoli podobného českým univerzitním skriptům. Nikdo od vás také neočekává nějaké „biflování“. Co se na zkouškách hodnotí je znova ta schopnost nezávisle myslet. Ano, je nutné danou látku pochopit a načíst si mnoho a mnoho dalších knih, článků či obecně materiálů. Ale to zásadní je schopnost si o tématu udělat váš vlastní názor, schopnost vidět argumenty pro i proti nějakému závěru, ale i schopnost najít originální pohled na věc či spojit různá témata nějakým novým, přínosným a zajímavým způsobem. Anglické univerzitní školství je proto postavené na psaní esejů (a to mnohokrát i v oborech, kde byste eseje předem příliš nečekali – například v biologii či fyzice), ústní zkoušky zde téměř neexistují.

University of Oxford

2) Jiný přístup ke studentům

Na britské univerzity je těžší se dostat, ale jakmile vás univerzita přijme, pak jste opravdu „jejím“ studentem. Můžete si všimnout, že britské univerzity se nepyšní procenty, kolik studentů „neprošlo“ prvním ročníkem, právě naopak. Kdyby mnoho studentů daný obor nedokončilo, bralo by se to jako známka horší kvality. Pokud se během studií tedy dostanete do problémů – zdravotních, psychických nebo finančních – je zde vždy někdo, koho váš problém zajímá a kdo se vám bude snažit pomoci. Na Oxfordu (a Cambridgi) je tento aspekt ještě silnější – tam se totiž stáváte i členem jedné z colleges (kolejí) a její malé komunity, malé studentské a akademické rodiny.

I přístup jednotlivých profesorů a lektorů je dost jiný. Snad za to může ono anglické „you“, které nerozlišuje mezi vykáním a tykáním. Většina profesorů bude vyžadovat oslovení křestním jménem, bez ohledu na jejich postavení a všemožné tituly. Doteď si tedy pamatuji, jak jsem byla pokaždé šíleně nesvá, když jsem musela vstupovat do semináře a říkat „Hi Matt“ jednomu z nejlepších odborníků na morální filozofii v Evropě. A jak ten mi pak – téměř pokaždé – krátce nato s velmi milým úsměvem zcela naboural mé představy o světě a o tom, co si člověk může morálně „zasloužit“ a

co ne, a v jakýchkoliv mých chabých (ačkoliv pracně promyšlených) argumentech pak nacházel chyby během mikrosekundy. A celou tu dobu se s námi všemi studenty bavil jako se svými kolegy a kamarády.

3) Extracurricular activities

Anglické vysoké školy ale paradoxně nejsou jen o akademické činnosti. Spíše naopak. Centrální součástí studia jsou mimoškolní aktivity. Můžete si vybírat z ohromného množství různých „societies“ (studentských klubů), které organizují sami studenti. A vy se tedy velmi rychle můžete organizačně vyžít také. Výběr je opravdu obrovský – od oborových a kariérních societies, přes kulturní a národní až po všemožné zájmové a jiné (někdy zcela podivné) societies typu „Bell-ringing society“, „Quidditch“ (nedělám si srandu, jen si sami vyhledejte „Oxford University Quidditch Club“) nebo „Octopush“ (z kterého se vyklubal podvodní hokej). Já jsem během svého studia pomáhala organizovat Model United Nations v Yorku, vedla jsem rok York Erasmus Society (která se starala o všechny evropské i mezinárodní výměnné studenty) a jeden social enterprise projektu. Později jsem také jako viceprezidentka pomáhala organizovat akce University of Oxford Czech and Slovak Society. Právě mimoškolní projekty se staly snad nejlepší částí mého studia – byla to možnost potkat mnoho zajímavých studentů se stejnými koníčky, ale také mnoho osobností z oborů či oblastí, které vás nejvíce zajímají. Možnost si vyzkoušet něco nanečisto a s mnohdy neuvěřitelnou podporou univerzity. Například pro ty podnikavější: pokud má váš podnikatelský nápad hlavu a patu, pak téměř na každé univerzitě vám dají možnost snadno získat finance nutné k rozjetí a vyzkoušení vašeho projektu (a protože se jedná o granty, tak i bez nutnosti splácet). Navíc vás univerzita podporuje i jinými způsoby: například poradenstvím nebo propojováním s dalšími podnikateli a jinými důležitými kontakty. Existují zde také speciální granty na dobrovolnické a charitativní projekty – díky kterým můžete uskutečnit skoro cokoli vás napadne, od matematické soutěže pro středoškoláky ze znevýhodněných oblastí, až po založení studentského bio a fair trade obchodu přímo na kampusu. Všechny takové aktivity vám také

pomohou získat mnoho zkušeností, kontakty na mnoho zajímavých lidí a – v neposlední řadě - vám pomohou zjistit, co vám jde a co vás baví.

4) Mezinárodní a multikulturní komunita

Studium ve Velké Británii je velmi oblíbené a nepřekvapivě je tedy jak studentská, tak profesorská komunita kulturně a národnostně rozmanitá. Přibližně 20 – 30% studentů pochází z různých zemí mimo Velkou Británii. Co to přináší je neuvěřitelné množství rozličných pohledů na věc a různých názorů. V přírodovědných oborech multikulturalita možná není součástí každodenního studia, ale při studiu společenských věd se tomu nelze vyhnout, i kdyby se člověk opravdu snažil. A ještě že tak. Právě ony zcela odlišné názory a pohledy na svět byly neuvěřitelně zajímavé. Semináře vás tedy nejenom učí jak debatovat a tvořit své vlastní argumenty. Jsou to také příležitosti objevit nový úhel pohledu, který by vás samotné nikdy nenapadl. Člověka to také učí trochu větší toleranci, když si uvědomíte, že i vy jste něčím vlastně „jiní“. (Paradoxně ale nakonec zjistíte, že ony kulturní a názorové odlišnosti jsou nejvíce zábavné a zajímavé. A navíc, mít kamarády z celé Evropy nebo ze světa se neuvěřitelně vyplatí, když vás o prázdninách chytne neposedná nálada. Road trip to jistí.)

Na co se ale připravit?

Že studium ve Velké Británii je daleko intenzivnější a mnohdy ne až tak „přímočaré“ a jasné. Vždy můžete studovat trochu více a těch knížek z reading listu můžete vždycky přečíst víc. Ale je tady také tolik různých dalších možností a aktivit, zajímavých přednášek a hostů, že se velice rychle musíte naučit pracovat s vlastním časem (nebo bohužel skončíte spaním tří hodin denně).

Na závěr jen dvě rady: Zaprvé, začněte s přípravou a rozmýšlením brzy. A zadruhé, věřte si! ☺